COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 27.10.2022
COM(2022) 554 final

RAPORT AL COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIU

privind evaluarea riscurilor de spălare a banilor și de finanțare a terorismului care afectează piața internă și sunt legate de activități transfrontaliere

{SWD(2022) 344 final}

1. INTRODUCERE

Grupul de Acțiune Financiară Internațională (GAFI)[1] recomandă ca țările să efectueze evaluări ale riscurilor în fiecare sector care face obiectul cerințelor privind combaterea spălării banilor și a finanțării terorismului (CSB/CFT). Acestea ar trebui să identifice, să evalueze și să înțeleagă riscurile de spălare a banilor și de finanțare a terorismului și să ia măsuri preventive proporționale.

Recunoscând importanța unei abordări supranaționale a identificării riscurilor, Directiva (UE) 2015/849[2] (a 4-a Directivă privind combaterea spălării banilor), astfel cum a fost modificată prin Directiva (UE) 2018/843[3] (a 5-a Directivă privind combaterea spălării banilor), denumită în continuare „DCSB", mandatează Comisia să efectueze o evaluare a riscurilor specifice de spălare a banilor și de finanțare a terorismului (SB/FT) care afectează piața internă și sunt asociate activităților transfrontaliere.

Comisia a publicat prima sa evaluare supranațională a riscurilor (SNRA) în 2017[4], iar pe a doua în 2019[5]. Evaluare supranațională a riscurilor publicată de Comisie în 2022 cuprinde două documente: prezentul raport și un document de lucru detaliat al serviciilor Comisiei, interpretate împreună, oferă o cartografiere cuprinzătoare a riscurilor din toate domeniile relevante, precum și recomandările necesare pentru contracararea acestora.

Articolul 6 alineatul (1) din DCSB prevede obligația Comisiei de a-și actualiza raportul la fiecare doi ani (sau mai frecvent, după caz). Exercițiul actual, ușor întârziat de efectele pandemiei de COVID-19, reevaluează toate sectoarele vizate de exercițiile anterioare și, în cazul în care circumstanțele nu s-au schimbat, actualizează și ajustează informațiile incluse în raportul din 2019. Pentru sectoarele sau produsele în cazul cărora au fost identificate modificări relevante, evaluarea a condus, de asemenea, la o recalculare a nivelurilor de risc implicate (de exemplu: criptoactivele și jocurile de noroc online, două sectoare pentru care riscul este în prezent mai ridicat)[6].

Precum în cazul rapoartelor anterioare, această a treia ediție analizează riscurile actuale de spălare a banilor și de finanțare a terorismului și propune acțiuni cuprinzătoare în vederea abordării acestora. De asemenea, raportul evaluează gradul de punere în aplicare a recomandărilor Comisiei privind măsurile de atenuare din raportul din 2019, precum și riscurile rămase. Totodată, acesta beneficiază de pe urma activității și a procesului de consultare a părților interesate care au condus la adoptarea planului de acțiune al

---

[1] GAFI, Evaluarea națională a riscurilor de spălare a banilor și de finanțare a terorismului: https://www.fatf-gafi.org/documents/news/nationalmoneylaunderingandterroristfinancingriskassessment.html.

[2] Directiva (UE) 2015/849 a Parlamentului European și a Consiliului din 20 mai 2015 privind prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor sau finanțării terorismului, de modificare a Regulamentului (UE) nr. 648/2012 al Parlamentului European și al Consiliului și de abrogare a Directivei 2005/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului și a Directivei 2006/70/CE a Comisiei (Text cu relevanță pentru SEE); *JO L 141, 5.6.2015, p. 73.*

[3] Directiva (UE) 2018/843 a Parlamentului European și a Consiliului din 30 mai 2018 de modificare a Directivei (UE) 2015/849 privind prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor sau finanțării terorismului, precum și de modificare a Directivelor 2009/138/CE și 2013/36/UE (Text cu relevanță pentru SEE); *JO L 156, 19.6.2018, p. 43.*

[4] COM(2017) 340 final.

[5] COM(2019) 370 final.

[6] Procedura descrisă în capitolul „Metodologia" din anexa 2 la documentul de lucru însoțitor al serviciilor Comisiei SWD(2022)344.

Comisiei din 2020[7] și a pachetului legislativ privind combaterea spălării banilor și a finanțării terorismului propus în 2021[8].

Pachetul legislativ din 2021 face parte din angajamentul Comisiei de a proteja cetățenii și sistemul financiar al Uniunii împotriva spălării banilor și a finanțării terorismului. Scopul acestuia este să asigure o mai bună detectare a tranzacțiilor și a activităților suspecte, precum și eliminarea lacunelor exploatate de infractori în vederea spălării veniturilor ilicite sau a finanțării activităților teroriste prin intermediul sistemului financiar. Acesta este considerat a fi **coloana vertebrală a măsurilor de atenuare** propuse și modul de abordare a problemelor care au fost identificate ca având un **caracter structural** și care nu pot fi remediate exclusiv prin revizuirile anterioare ale normelor UE în domeniul combaterii spălării banilor și a finanțării terorismului.

Totodată, prezentul raport ierarhizează riscurile în funcție de prioritate și pune accentul pe factori geografici, acolo unde este posibil și relevant[9], răspunzând recomandărilor formulate în Raportul special 13/2021 al Curții de Conturi Europene[10].

La elaborarea prezentului raport, Comisia a efectuat un amplu exercițiu de consultare, cu implicarea unui număr cât mai mare de părți interesate relevante[11], în cursul căruia a abordat diferite sectoare prin intermediul unui dialog bilateral și sectorial cu organizații reprezentative la nivelul UE, cu experți desemnați la nivel național și cu mediul academic. S-a ținut seama în mod corespunzător de evaluările naționale ale riscurilor elaborate de statele membre și de cele mai recente publicații specializate în materie de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului. Comisia a consultat, de asemenea, alte agenții ale UE și autorități naționale, cum ar fi Europol, Autoritatea Bancară Europeană (ABE) și unitățile de informații financiare (FIU) prin intermediul Platformei FIU a UE[12]. Aceste consultări au avut loc între 2020 și 2022.

1.1. Impactul pandemiei de COVID-19

Criza provocată de pandemia de COVID-19 a generat provocări și perturbări economice fără precedent la nivel global. Din martie 2020, când Organizația Mondială a Sănătății (OMS) a declarat epidemia de COVID-19 pandemie internațională, guvernele din întreaga lume au instituit diverse măsuri ca răspuns la pandemie. Printre acestea se numără fondurile de stimulare, inițiativele în materie de asistență socială și scutire fiscală, dar și diferite forme de izolare și măsuri de limitare a mișcării persoanelor, cum ar fi interdicțiile de circulație, închiderea școlilor, a punctelor de vânzare cu amănuntul și a unităților de ospitalitate, închiderea frontierelor și restricțiile de călătorie. Schimbările fără precedent în comportamentul persoanelor, incertitudinea și teama predominante,

[7] Comunicarea Comisiei privind un plan de acțiune pentru o politică amplă a Uniunii în materie de prevenire a spălării banilor și a finanțării terorismului 2020/C 164/06; *JO C 164, 13.5.2020, p. 21.*

[8] COM(2021) 423 final: https://ec.europa.eu/info/publications/210720-anti-money-laundering-countering-financing-terrorism_en.

[9] De exemplu, în evaluările programelor de investiții „Zone libere” și „Cetățenie” și ale sistemelor de acordare a dreptului de ședere pentru investitori.

[10] Curtea de Conturi, Raportul special 13/2021 „Eforturile UE de combatere a spălării banilor în sectorul bancar sunt fragmentate, iar punerea în aplicare este insuficientă”, 28.6.2021: https://www.eca.europa.eu/ro/Pages/DocItem.aspx?did=58815
O trimitere detaliată la acest raport special poate fi găsită în capitolul „Metodologia” din anexa 2 la documentul de lucru însoțitor al serviciilor Comisiei.

[11] Părțile interesate apar enumerate la punctul 8 din secțiunea „Bibliografie” din anexa 5 la documentul de lucru însoțitor al serviciilor Comisiei.

[12] Rețeaua unităților de informații financiare.

precum și restricțiile guvernamentale au generat modificări la nivelul comportamentului infracțional. Totodată, infractorii au beneficiat de programe de sprijin public.

Noile circumstanțe au sporit riscul de spălare a banilor în multe sectoare economice și activități comerciale. Printre aceste riscuri se numără:

- deturnarea și fraudarea de fonduri acordate sub forma unor măsuri financiare pentru a proteja economiile naționale de impactul pandemiei sau a altor fonduri publice acordate în contextul pandemiei;
- preluarea întreprinderilor care se confruntă cu dificultăți financiare de către părți interesate rău-intenționate și organizații infracționale;
- oportunitățile sporite de care dispun grupurile infracționale pentru a obține venituri din vânzarea de dispozitive medicale neautorizate și de produse farmaceutice și vaccinuri ilicite, inclusiv către guverne;
- infracțiunile informatice comise profitând de volumul tot mai mare de achiziții online, inclusiv prin utilizarea unor identități frauduloase; precum și
- corupția funcționarilor publici în cazul luării de măsuri urgente, cum ar fi comandarea de materiale medicale specifice, alături de simplificarea aferentă a normelor privind achizițiile publice[13].

Autoritățile publice din cadrul sistemului de combatere a spălării banilor, de exemplu autoritățile de supraveghere, unitățile de informații financiare și autoritățile de asigurare a respectării legii, au trebuit să se adapteze la noi modalități de desfășurare a activităților lor, care restricționau mobilitatea și interacțiunea personală. Acestea au inclus limitarea sau sistarea verificărilor la fața locului, a interviurilor și a misiunilor de asigurare a respectării legii în alte țări pentru evaluarea operațiunilor transfrontaliere. Este posibil ca prin aceasta să li se fi redus capacitatea de a exercita atribuții în mod eficace în anumite domenii. Au fost introduse noi instrumente și practici de investigare, de exemplu interviuri și examinări online, care au limitat impactul măsurilor guvernamentale asupra capacității de supraveghere și de investigare a autorităților competente.

La mai mult de doi ani de la declararea pandemiei, aceste fenomene pot fi încă observate, în pofida impactului lor actualmente mai limitat datorită creșterii gradului de conștientizare cu privire la aceste amenințări infracționale, cu toate că cetățenii și-au reluat în mare parte comportamentul de dinaintea izbucnirii pandemiei. Totuși, infractorii vor își adapta modurile de operare la care recurg. Între timp, structurile infracționale care activează în UE pot beneficia în continuare de schimbările ocazionate de pandemie și și-ar putea consolida capacitatea.

1.2. Războiul de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei

Începând din martie 2014, UE a impus treptat măsuri restrictive (sancțiuni) împotriva Rusiei, inițial ca răspuns la anexarea ilegală a Crimeei și a Sevastopolului și la destabilizarea deliberată a Ucrainei. La 23 februarie 2022, UE a extins sancțiunile ca

[13] Astfel cum se arată în:

- Studiul GAFI privind spălarea banilor și finanțarea terorismului în contextul pandemiei de COVID-19 – Riscuri și măsuri de politică aferente:

http://www.fatf-gafi.org/publications/methodsandtrends/documents/covid-19-ml-tf.html
https://www.fatf-gafi.org/media/fatf/documents/Update-COVID-19-Related-Money-Laundering-and-Terrorist-Financing-Risks.pdf

- Europol, "Pandemic profiteering: how criminals exploit the COVID-19 crisis" (Profitorii de pe urma pandemiei. Cum exploatează infractorii criza provocată de pandemia de COVID-19):

https://www.europol.europa.eu/cms/sites/default/files/documents/pandemic_profiteering-how_criminals_exploit_the_covid-19_crisis.pdf.

răspuns la recunoașterea zonelor necontrolate de guvern din oblastele Donețk și Luhansk ale Ucrainei și la decizia subsecventă de a trimite trupe ruse în aceste zone. Începând cu 24 februarie 2022, ca răspuns la agresiunea militară a Rusiei împotriva Ucrainei, UE a extins în mod semnificativ sancțiunile[14]. Aceasta a adăugat un număr semnificativ de persoane și entități pe lista de sancțiuni și a adoptat măsuri fără precedent cu scopul de a slăbi în mod semnificativ baza economică a Rusiei, de a o priva de tehnologii și piețe critice și de a reduce în mod semnificativ capacitatea acesteia de a purta război.

În paralel, regimul de sancțiuni al UE aplicabil Belarusului[15] a fost extins ca răspuns la implicarea acestei țări în agresiunea Rusiei împotriva Ucrainei, adăugându-se sancțiunilor deja în vigoare. Acest regim de sancțiuni constă într-o serie de măsuri financiare, economice și comerciale[16].

Pentru a asigura punerea în aplicare eficace a măsurilor UE de înghețare a activelor împotriva persoanelor și entităților care au legătură cu agresiunea Rusiei, Comisia a înființat Grupul operativ „Seize and Freeze" („Înghețare și punere sub sechestru"). Scopul grupului operativ este de a coordona acțiunile întreprinse de organismele Uniunii și de autoritățile naționale și de a găsi soluții la orice provocări legate de punerea în aplicare a sancțiunilor UE. Grupul operativ obține deja rezultate semnificative: statele membre au înghețat active în valoare de aproape 10 miliarde EUR, care se ridică la 32 miliarde EUR dacă se includ și fondurile Băncii Centrale a Rusiei. Impactul global al sancțiunilor se resimte deja în economia rusă[17]. Grupul operativ urmărește, totodată, să faciliteze schimburile dintre autoritățile de asigurare a respectării legii cu privire la investigațiile și măsurile de confiscare luate în legătură cu potențiale infracțiuni legate de persoanele care fac obiectul sancțiunilor (inclusiv în ceea ce privește circumvenția acestor sancțiuni). De asemenea, grupul operativ analizează opțiunile de utilizare a activelor confiscate în beneficiul poporului ucrainean.

Recomandarea Comisiei din 28 martie 2022[18] referitoare la măsuri imediate în contextul invadării Ucrainei de către Rusia în ceea ce privește sistemele de acordare a cetățeniei pentru investitori și sistemele de acordare a dreptului de ședere pentru investitori îndeamnă statele membre să reevalueze naturalizările și permisele de ședere acordate rușilor și belarușilor în cadrul unor astfel de sisteme, pentru a se asigura că aceștia nu se află pe lista de sancțiuni a UE în legătură cu războiul din Ucraina. Totodată, Comisia a recomandat suspendarea eliberării permiselor de ședere în cadrul sistemelor de acordare a dreptului de ședere pentru investitori în cazul tuturor resortisanților ruși și belaruși.

---

[14] Textul consolidat: Regulamentul (UE) nr. 833/2014 al Consiliului din 31 iulie 2014 privind măsuri restrictive având în vedere acțiunile Rusiei de destabilizare a situației în Ucraina: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=CELEX%3A02014R0833-20220722.

[15] Regulamentul (UE) 2022/398 al Consiliului din 9 martie 2022 de modificare a Regulamentului (CE) nr. 765/2006 privind măsuri restrictive având în vedere situația din Belarus și implicarea Belarusului în agresiunea Rusiei împotriva Ucrainei; *JO L 82, 9.3.2022, p. 1.*
Decizia (PESC) 2022/399 a Consiliului din 9 martie 2022 de modificare a Deciziei 2012/642/PESC privind măsuri restrictive având în vedere situația din Belarus și implicarea Belarusului în agresiunea Rusiei împotriva Ucrainei; *JO L 82, 9.3.2022, p. 9.*

[16] https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/banking-and-finance/international-relations/restrictive-measures-sanctions/sanctions-adopted-following-russias-military-aggression-against-ukraine_en.

[17] https://www.bloomberg.com/news/articles/2022-09-05/russia-risks-bigger-longer-sanctions-hit-internal-report-warns.

[18] C(2022) 2028 final.

Potrivit unui studiu recent realizat cu ajutorul utilizării instrumentului DATACROS finanțat de Fondul pentru securitate internă – componenta de cooperare polițienească[19], în Europa există aproape 31 000 de întreprinderi (predominant în sectorul imobiliar, al construcțiilor, hotelier, financiar și energetic) cu beneficiari reali ruși[20]. Dintre acestea, 1 400 sunt deținute (până la 5 %) de 33 de persoane care fac obiectul unor sancțiuni recente – așa-numiții oligarhi. Unii oligarhi își pot ascunde dreptul de proprietate sau controlul asupra firmelor prin intermediul unor societăți intermediare înregistrate în țări din afara UE[21] sau al unor acționari nominali locali.

În fapt, o parte din aceste întreprinderi prezentau deja indicatori de risc de nivel ridicat anterior emiterii sancțiunilor: includerea în baza de date Offshore Leaks[22], complexitatea nejustificată a întreprinderilor, utilizarea unor construcții juridice opace sau conexiunile cu jurisdicții cu risc ridicat. Aceasta înseamnă că întreprinderile respective ar fi putut (și ar fi trebuit) să ridice semnale de alarmă pentru autoritățile competente și de supraveghere anterior evenimentelor recente.

Pe acest fond, obiectivul cadrului UE de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului de a salvgarda integritatea sistemului financiar al UE contribuie la protejarea libertății, a justiției și a securității în Europa în ansamblu. Punerea în aplicare corespunzătoare a măsurilor restrictive ale UE de înghețare a activelor[23] necesită, totodată, asigurarea efectivă a respectării normelor privind proprietatea efectivă (și anume, transparența registrelor comerciale și a domeniului corporativ); dezvoltarea în continuare a legăturilor dintre diferite registre (registre ale beneficiarilor reali, registre de uz statistic ale societăților/întreprinderilor, cărți funciare); facilitarea cooperării și a schimbului de informații între agenții, precum și depistarea și supravegherea adecvate a activelor ascunse autorităților fiscale[24]. Societățile fictive pot fi înființate relativ ușor și, prin urmare, ele continuă să fie utilizate pentru a transfera sute de milioane de euro prin tranzacții opace[25]. Prin utilizarea societăților fictive, infractorii pot ascunde originea și destinația fondurilor, pe lângă ascunderea beneficiarului real al operațiunii. Aceste fonduri pot fi utilizate pentru simplul câștig personal, precum și pentru destabilizarea unor țări întregi. Astfel, aducerea la lumină a fluxurilor de bani murdari contribuie nu

[19] Această analiză face parte din TOM – Instrumentul de monitorizare a dreptului de proprietate (The Ownership Monitor), o inițiativă comună a Transcrime și a divizării acesteia, Crime&Tech: https://www.transcrime.it/en/stories/tom-the-ownership-monitor/.

[20] Criteriul studiului TOM este acela al situațiilor în care persoanele desemnate „controlează direct sau indirect cel puțin 5 % din capitalul social".

[21] Principalele țări din afara UE la care se recurge pentru înregistrarea societăților sunt Insulele Virgine Britanice și Insulele Cayman, însă acestea reprezintă doar aproximativ 2 % din totalul legăturilor intermediare: „Inside the matrioska: the firms controlled by sanctioned 'oligarchs' across European regions and sectors" (În interiorul Matrioșkăi: întreprinderile controlate de „oligarhi sancționați" în toate regiunile și sectoarele europene), Transcrime, martie 2022.

[22] Această bază de date conține informații privind peste 810 000 de entități offshore care sunt incluse în anchetele Pandora Papers, Paradise Papers, Bahamas Leaks, Panama Papers și Offshore Leaks. Datele vizează persoane și întreprinderi din peste 200 de țări și teritorii: https://offshoreleaks.icij.org/.

[23] Regulamentul (UE) nr. 269/2014 al Consiliului din 17 martie 2014 privind măsuri restrictive în raport cu acțiunile care subminează sau amenință integritatea teritorială, suveranitatea și independența Ucrainei; *JO L 78, 17.3.2014, p. 6.*

[24] În acest sens, ar trebui să se facă trimitere la propunerea de directivă a Consiliului de stabilire a unor norme pentru prevenirea utilizării abuzive în scopuri fiscale a entităților fictive și de modificare a Directivei 2011/16/UE; COM/2021/565 final.
De asemenea, Comisia și autoritățile fiscale din statele membre au înființat un subgrup privind executarea fiscală în cadrul Grupului operativ „Înghețare și punere sub sechestru" pentru a-și intensifica eforturile împotriva persoanelor fizice și juridice sancționate din Rusia și Belarus, precum și a asociaților acestora: https://taxation-customs.ec.europa.eu/news/state-tax-authorities-step-tax-enforcement-efforts-support-freeze-and-seize-task-force-2022-06-08_en.

[25] Eforturile de combatere a utilizării societăților fictive sunt în curs de intensificare, stabilindu-se norme în propunerea Comisiei de directivă a Consiliului pentru prevenirea utilizării abuzive în scopuri fiscale a entităților fictive (COM/2021/565 final).

numai la apărarea democrației și a siguranței cetățenilor UE, ci și la combaterea influenței autocrațiilor.

Discuțiile din cadrul Grupului operativ „Înghețare și punere sub sechestru” subliniază dificultățile legate de identificarea activelor controlate de oligarhi în calitate de beneficiari reali, care sunt adesea ascunse în spatele unor structuri juridice complexe din jurisdicții diferite. Aceasta reprezintă o provocare majoră pentru asigurarea respectării sancțiunilor și pentru activitățile de investigare desfășurate de autoritățile de asigurare a respectării legii. Prin urmare, este extrem de important să se asigure o evoluție rapidă a negocierilor privind pachetul de măsuri împotriva spălării banilor, astfel încât să se asigure că informațiile privind beneficiarii reali sunt puse la dispoziția autorităților competente. În plus, având în vedere importanța registrelor pentru asigurarea punerii în aplicare eficace a sancțiunilor financiare specifice, este important ca statele membre să anticipeze, în măsura posibilului, adoptarea măsurilor propuse pentru a se asigura că registrele beneficiarilor reali sunt suficient de populate.

2. REZULTATELE EVALUĂRII SUPRANAȚIONALE A RISCURILOR

În această a treia ediție a SNRA, Comisia analizează riscurile de spălare a banilor și de finanțare a terorismului pe care 43 de produse și servicii, grupate în opt categorii, le-ar putea prezenta pentru piața internă a UE. Aceste produse și servicii sunt cele identificate de DCSB[26], împreună cu o serie de alte produse și servicii relevante pentru evaluarea riscurilor, având în vedere riscul lor intrinsec perceput[27].

Aceste 43 de produse și activități au fost deja evaluate în a doua ediție a SNRA (2019)[28], care, la rândul său, a constituit o versiune actualizată și îmbunătățită a primului raport al Comisiei (2017)[29]. Acestea sunt grupate după cum urmează:

(1) produse și servicii legate de numerar (curieri de numerar, întreprinderi cu un flux crescut de lichidități, bancnote de mare valorare, plăți în numerar și bancomate private);
(2) sectorul financiar [depozite în conturi, sectorul investițiilor cu amănuntul și instituționale, servicii financiar-bancare pe segmentul de corporate, servicii bancare personalizate, finanțare participativă, schimb valutar, monedă electronică, transferuri de fonduri, transferuri ilegale de fonduri, servicii de plată, monede virtuale și alte active virtuale, împrumuturi pentru întreprinderi, credite de consum și împrumuturi de valoare redusă, credite ipotecare și credite de valoare ridicată garantate cu active, asigurări (de viață și generale) și servicii de custodie];
(3) produse și servicii nefinanciare (construcții juridice, bunuri cu valoare ridicată, active cu valoare ridicată, curieri de metale și pietre prețioase, bunuri imobiliare, servicii furnizate de experții contabili și servicii juridice);
(4) sectorul jocurilor de noroc;
(5) organizații non-profit;

[26] Instituțiile de credit și cele financiare, furnizorii de servicii de remitere de bani, casele de schimb valutar, comercianții de bunuri și active cu valoare ridicată, agenții imobiliari, furnizorii de servicii pentru fiducii și societăți, auditorii, experții contabili externi și consultanții fiscali, notarii și alte persoane care exercită profesii juridice liberale și furnizorii de servicii de jocuri de noroc.
[27] Aceste alte produse și servicii sunt vizate în mod obișnuit de evaluări naționale ale riscurilor realizate în întreaga lume. Printre ele se numără categoria produselor legate de numerar, precum și monedele virtuale, finanțarea participativă și organizațiile non-profit. Precum în cazul precedentei ediții a SNRA (2019), au fost evaluate și anumite mijloace informale, cum ar fi cele utilizate de Hawala și de alți furnizori de servicii neoficiale de transfer de valori, fotbalul profesionist, porturile libere și sistemele de acordare a cetățeniei și a dreptului de ședere pentru investitori.
[28] COM(2019) 370 final.
[29] COM(2017) 340 final.

(6) sporturile profesioniste (fotbal profesionist);
(7) zonele libere;
(8) sisteme de acordare a cetățeniei și a dreptului de ședere pentru investitori.

Acestea au fost revizuite în lumina cadrului juridic revizuit al Uniunii privind combaterea spălării banilor și a finanțării terorismului și, după caz, a efectelor pandemiei de COVID-19 și a sancțiunilor împotriva Rusiei și Belarusului. În cazul în care circumstanțele au rămas neschimbate, descrierile și evaluările produselor și serviciilor analizate în raportul din 2019 nu au suferit modificări fundamentale.

Astfel, prezenta evaluare actualizează informațiile conținute în raportul din 2019, operând modificări fine și eficientizând mai multe domenii (cum ar fi monedele și activele virtuale și analiza sectorului financiar și a produselor nefinanciare) și revizuiește cifrele și sursele de informații.

2.1. Principalele riscuri în sectoarele vizate de evaluarea supranațională a riscurilor

2.1.1. Activele în numerar și cele similare

Deși s-a consemnat o scădere a tranzacțiilor cu amănuntul în numerar, cererea de bancnote euro pare să fi crescut, înscriindu-se într-o tendință denumită „paradoxul bancnotelor", care arată că numerarul reprezintă încă o rezervă de valoare care se bucură de popularitate chiar și în urma pandemiei de COVID-19[30]. În pofida schimbărilor înregistrate în evoluția criminalității, economia infracțională rămâne în mare măsură bazată pe numerar, ceea ce expune UE unor riscuri semnificative de spălare a banilor și de finanțare a terorismului din cauza anonimatului și a relativei lipse de obstacole din calea circulației numerarului și a activelor similare cu numerarul. Infractorii încearcă să transfere încasările în numerar către locuri în care utilizarea sau plasarea în sistemul financiar este mai ușoară, de obicei către locuri unde există o utilizare predominantă a numerarului sau o supraveghere deficitară a sistemului financiar. Numerarul poate fi convertit ulterior în active anonime, cum ar fi cardurile preplătite, care nu fac în prezent obiectul controalelor la frontiere[31]. Gradul de raportare este foarte redus, probabil din cauza dificultății depistării tranzacțiilor în numerar. Apariția bancomatelor (ATM-urilor) private sporește posibilitățile organizațiilor infracționale de a-și plasa veniturile în sistemul financiar fără a fi depistate.

Cadrul juridic actual din UE a împiedicat în mod semnificativ introducerea în sistemul financiar a unor sume mari de numerar generat ilegal. Regulamentul privind controlul

[30] „The paradox of banknotes: understanding the demand for cash beyond transactional use" (Paradoxul bancnotelor: înțelegerea cererii de numerar dincolo de utilizarea sa în tranzacții), Buletin lunar, nr. 2/2021, BCE. De asemenea, „Cash still king in times of COVID-19" (Numerarul rămâne pe primul loc și în perioada pandemiei de COVID-19), discursul de deschidere ținut de Fabio Panetta, membru al Comitetului executiv al BCE, în cadrul celei de a 5-a Conferințe internaționale privind numerarul, organizată de Deutsche Bundesbank – „Cash in times of turmoil" (Numerarul în vremuri de criză):
https://www.ecb.europa.eu/press/key/date/2021/html/ecb.sp210615~05b32c4e55.en.html.

[31] În Regulamentul (CE) 2018/1672 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 octombrie 2018 privind controlul numerarului care intră sau iese din Uniune și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1889/2005, *JO L 284, 12.11.2018, p. 6*, definiția termenului „numerar" cuprinde patru categorii: valută, instrumente negociabile la purtător, mărfuri utilizate ca rezerve de valoare cu un grad ridicat de lichiditate și carduri preplătite. Pentru moment, cardurile preplătite nu sunt intră în domeniul de aplicare. Totuși, dacă există dovezi importante că acestea sunt utilizate ca mijloace de transfer de valoare dincolo de frontierele UE, eludând legislația, ar putea fi adoptat un act delegat care să includă cardurile preplătite.

numerarului[32], care a intrat în vigoare în iunie 2021, extinde domeniul de aplicare al controlului numerarului la frontierele UE și consolidează competențele autorităților.

În prezent, 19 state membre au pus în aplicare sau sunt în curs de a introduce limitări ale plăților în numerar, însă cadrele divergente denaturează concurența și pot conduce la relocarea întreprinderilor în state membre cu cerințe mai puțin rigide. Planul de acțiune al Comisiei pentru o politică amplă a Uniunii în materie de prevenire a spălării banilor și a finanțării terorismului[33] a prevăzut introducerea unor plafoane pentru plățile mari în numerar ca un potențial mijloc de atenuare a riscurilor de spălare a banilor și de finanțare a terorismului. În acest sens, Propunerea Comisiei de regulament privind prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor sau finanțării terorismului[34] include o limită pentru plățile mari în numerar.

2.1.2. Sectorul financiar

La fel ca în rapoartele anterioare, SNRA vizează în această categorie o serie de produse și sectoare (17 în total) care furnizează servicii financiare clienților comerciali și celor cu amănuntul. Acest capitol cuprinde o gamă largă de sectoare, inclusiv sectorul bancar, investițiile, asigurările, finanțarea participativă, moneda electronică, transferul de fonduri (legal sau de altă natură), criptoactivele și serviciile de plată.

Majoritatea amenințărilor și vulnerabilităților identificate au fost deja evidențiate în edițiile anterioare ale SNRA și continuă să fie relevante. În sectorul financiar, lipsa unor norme clare și coerente, supravegherea inconsecventă în materie de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului în cadrul pieței interne, precum și gradul insuficient de coordonare și schimb de informații între unitățile de informații financiare continuă să afecteze capacitatea UE de a aborda în mod corect riscurile de spălare a banilor și de finanțare a terorismului[35]. În plus, autoritățile competente în materie de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului din statele membre par să aibă adesea dificultăți în a supraveghea sectorul în conformitate cu o abordare bazată pe riscuri[36].

În conformitate cu Avizul din martie 2021 al Autorității Bancare Europene[37], SNRA consideră că instituțiile de credit și de plată, casele de schimb, instituțiile emitente de monedă electronică și furnizorii de credite (alții decât instituțiile de credit) par a manifesta cel mai ridicat grad de vulnerabilitate în fața riscurilor care decurg din

---

[32] Regulamentul (UE) 2018/1672 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 octombrie 2018 privind controlul numerarului care intră sau iese din Uniune și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1889/2005; *JO L 284, 12.11.2018, p. 6*.

[33] Comunicarea Comisiei privind un plan de acțiune pentru o politică amplă a Uniunii în materie de prevenire a spălării banilor și a finanțării terorismului, C/2020/2800, *JO C 164, 13.5.2020, p. 21*.

[34] COM(2021) 420 final.

[35] Aceste probleme structurale sunt abordate în propunerea Comisiei din 2021 privind combaterea spălării banilor și a finanțării terorismului:
https://ec.europa.eu/info/publications/210720-anti-money-laundering-countering-financing-terrorism_en.

[36] Aceasta corespunde constatărilor ABE din primul său raport privind abordările autorităților competente în ceea ce privește supravegherea băncilor în materie de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului, care a fost publicat în 2020. Există pericolul ca, în absența unor evaluări adecvate ale riscurilor, autoritățile competente să nu identifice și să nu combată riscurile de spălare a banilor și de finanțare a terorismului la care este expus sectorul lor.

[37] Aviz privind riscurile de spălare a banilor și de finanțare a terorismului (SB/FT) care afectează sectorul financiar al Uniunii Europene; Autoritatea Bancară Europeană (ABE), 3.3.2021, EBA/Op/2021/04:
https://www.eba.europa.eu/sites/default/documents/files/document_library/Publications/Opinions/2021/963685/Opinion%20on%20MLTF%20risks.pdf
Acesta este cel de-al treilea Aviz privind riscurile de spălare a banilor și de finanțare a terorismului care afectează sectorul financiar al Uniunii Europene. ABE l-a emis ca parte a noului său mandat de a conduce, coordona și monitoriza lupta împotriva spălării banilor și a finanțării terorismului în cadrul sistemului financiar la nivelul UE. Autoritatea Europeană pentru Valori Mobiliare și Piețe (ESMA) și Autoritatea Europeană de Asigurări și Pensii Ocupaționale (EIOPA) au fost implicate îndeaproape în acest proces.

deficiențele sistemelor și controalelor de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului[38].

Riscurile asociate criptoactivelor necesită nu numai asigurarea unui nivel ridicat de protecție a consumatorilor și a investitorilor și de integritate a pieței, ci și măsuri de combatere a manipulării pieței și de prevenire a activităților de spălare a banilor și de finanțare a terorismului[39]. De asemenea, trebuie abordate riscurile la adresa stabilității financiare și a politicii monetare care ar putea decurge din utilizarea pe scară largă a criptoactivelor și a soluțiilor bazate pe tehnologia registrelor distribuite (DLT) pe piețele financiare[40].

Caracteristicile și natura fondurilor de investiții le fac vulnerabile la spălarea veniturilor provenite din fraudă, infracțiuni fiscale, corupție și dare sau luare de mită[41]. Riscul este determinat și de expunerea sectorului la clienți cu risc ridicat, precum și de volumul mare al tranzacțiilor, de complexitatea și de natura transfrontalieră a acestora. Într-un sector care administrează o valoare semnificativă, transparența proprietății efective este încă sub nivelul optim.

2.1.3. Sectorul nefinanciar și produsele aferente

În cadrul acestui capitol, SNRA analizează structurile juridice într-o nouă abordare, distanțându-se de rapoartele anterioare. Acesta pune acum accentul pe principalelor vulnerabilități legate de ascunderea identității beneficiarilor reali (trusturi, persoane desemnate și societăți), fără a se mai concentra asupra momentelor specifice din ale existenței entităților juridice și a construcțiilor juridice (înființare, activitate comercială și încetare a activității). SNRA examinează, de asemenea, piața bunurilor cu valoare ridicată, investițiile în bunuri imobile și serviciile furnizate de experți contabili, auditori, consilieri și consultanți fiscali, precum și serviciile juridice oferite de notari și de alți practicieni independenți în domeniul dreptului.

2.1.3.1. Sectorul nefinanciar și produsele aferente – Entități și construcții juridice

Infractorii pot elabora structuri complexe care să implice societăți și entități juridice pentru a ascunde pistele de audit financiar, recurgând adesea la utilizarea de societăți fictive și de societăți-paravan. Utilizarea unor astfel de structuri juridice maschează circulația veniturilor ilicite ca fiind tranzacții comerciale legitime. Fiduciile și aranjamentele similare asigură opacitate și ascund existența activelor de autoritățile de asigurare a respectării legii și de birourile de recuperare a activelor. O lipsă a cooperării și a schimbului de informații între autoritățile din diferite jurisdicții generează puncte slabe care pot fi exploatate cu ușurință de infractorii aflați în căutare de jurisdicții în care controalele în materie de combatere a spălării banilor sunt mai puțin eficace.

[38] În lumina evoluției riscurilor transsectoriale. Printre acestea se numără riscurile asociate cu monedele virtuale, noile tehnologii (FinTech și RegTech), finanțarea terorismului, riscurile care decurg din retragerea Regatului Unit din UE și din reducerea riscurilor (de-risking). Potrivit explicațiilor detaliate din capitolul 3.1. din raportul ABE.

[39] Riscurile vizate de Propunerea Comisiei de REGULAMENT AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI privind piețele criptoactivelor și de modificare a Directivei (UE) 2019/1937, COM/2020/593 final.

[40] Propunerile Comisiei care abordează aceste aspecte sunt prezentate în detaliu în secțiunile relevante din documentul de lucru însoțitor al serviciilor Comisiei.

[41] Pentru o explicație detaliată, consultați în documentul de lucru al serviciilor Comisiei secțiunile care analizează „Sectorul investițiilor cu amănuntul și instituționale” și „Persoanele desemnate”.

Complementare acestor structuri, serviciile furnizate de directorii și acționarii nominali pot fi exploatate în scopul de a ascunde beneficiarii reali. De exemplu, infractorii și persoanele cărora li s-a interzis să ocupe anumite poziții în mediul de afaceri solicită serviciile unor persoane desemnate formal pentru a-și ascunde identitatea, a eluda interdicțiile și pentru a nu figura în documentele și registrele societății.

2.1.3.2. Sectorul nefinanciar și produsele aferente – Bunuri cu valoare ridicată

Bunurile cu valoare ridicată, inclusiv obiectele de artă, obiectele de antichitate, metalele și pietrele prețioase, sunt mărfuri care permit transferul de valoare. Pentru infractori, aceasta înseamnă că veniturile ilicite pot fi convertite în active cu valoare ridicată care pot fi transferate peste granițe și depozitate cu relativă ușurință și cu un control normativ redus. Valoarea activelor precum obiectele de artă și de antichitate este adesea subiectivă și dificil de verificat sau de comparat. Prin urmare, obiecte de artă ieftine pot fi vândute complicilor la un preț foarte ridicat, generând o factură care legitimează transferul de fonduri.

Au fost raportate pe scară largă legături între comerțul cu antichități și traficul de droguri, de specii sălbatice de faună și floră și de arme, spălarea banilor și infracțiunile fiscale și finanțarea echipamentelor de luptă și a organizațiilor teroriste, ceea ce plasează traficul de antichități la nivelul formelor grave de criminalitate organizată transnațională[42]. Astfel cum s-a anunțat în Strategia UE de combatere a criminalității organizate 2021-2025[43], Comisia va adopta, la sfârșitul anului 2022, planul său de acțiune privind traficul de bunuri culturale, stabilind o abordare cuprinzătoare a politicilor pentru a elimina această formă de criminalitate și pentru a proteja bunurile culturale de prejudiciile cauzate de activități infracționale.

2.1.3.3. Sectorul nefinanciar și produsele aferente – Prestatori de servicii

Societățile prestatoare de servicii[44] continuă să fie expuse riscului de infiltrare sau deținere a dreptului de proprietate de către grupurile infracționale organizate în vederea spălării veniturilor ilicite. Autorii infracțiunilor pot profita de serviciile lor de consiliere și de cunoștințele de specialitate de care dispun în materie de creare și de gestionare de structuri, precum și de capacitatea acestora de a furniza documente și asigurări în legătură cu activitățile comerciale. Caracterul respectabil al anumitor profesii face ca acestea să devină ținte atractive pentru cei care spală bani, la fel ca și utilizarea de către aceștia a conturilor clienților. Profesioniștii pot fi implicați în mod involuntar, însă pot fi, totodată, complici ai infractorilor sau neglijenți cu bună știință în îndeplinirea obligațiilor care le revin în materie de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului.

Expunerea la risc este determinată de implicarea unor astfel de profesioniști în gestionarea unor situații juridice complexe și în administrarea unor societăți și construcții juridice, inclusiv a unor societăți fictive și offshore.

---

[42] A se vedea, în toate cazurile, INTERPOL, RHIPTO și Inițiativa globală împotriva criminalității organizate transnaționale: *World Atlas of illicit flows (Atlasul mondial al fluxurilor ilicite)*, 2018: https://www.interpol.int/ar/content/download/14080/file/World%20Atlas%20of%20Illicit%20Flows-1.pdf.

[43] COM/2021/170 final.

[44] Societăți profesionale care oferă servicii de experți contabili, auditori, consultanți și consultanți fiscali, precum și notarii și alți practicieni independenți în domeniul dreptului – astfel cum sunt descriși în evaluările relevante din anexa 1 la documentul de lucru însoțitor al serviciilor Comisiei.

Diferențele dintre statele membre în materie de implementare a supravegherii bazate pe riscuri a anumitor sectoare, în special atunci când aceasta este realizată de organisme de autoreglementare, afectează eficacitatea prevenției și capacitatea de a depista abuzurile. Numărul scăzut de rapoarte de tranzacții suspecte sau de rapoarte de activități suspecte (RTS sau RAS) din partea majorității întreprinderilor și profesiilor nefinanciare desemnate (IPNFD)[45] din statele membre indică faptul că suspiciunile nu sunt depistate și raportate în mod eficace.

Sectorul imobiliar este, de asemenea, foarte expus riscurilor de spălare a banilor și este deosebit de vulnerabil la infracțiuni fiscale. Un studiu al Comisiei estimează că rezidenții din UE dețin bunuri imobile offshore în valoare de 1,4 mii de miliarde EUR[46]. Metodele complexe de finanțare, intermedierea și utilizarea de vehicule corporative reprezintă provocări la adresa identificării proprietății efective. Studiile realizate de GAFI și de Grupul Egmont oferă exemple ale complexității sistemelor instituite pentru a ascunde sursa de finanțare[47].

Astfel cum indică evaluările naționale ale riscurilor, prestatorii de servicii beneficiază cel mai mult de pe urma activităților de sensibilizare, a formării și a supravegherii sporite.

2.1.4. Caracteristici comune sectoarelor financiar și nefinanciar (entități și construcții juridice)

Punctul slab al proprietății efective continuă să reprezinte o amenințare semnificativă la adresa sistemului financiar. Anonimatul rămâne o vulnerabilitate critică a sistemului financiar internațional, băncile, organele de reglementare și autoritățile de asigurare a respectării legii neavând capacitatea de a stabili rapid cine sunt adevărații proprietari ai întreprinderilor. Organismele de plasament colectiv sunt, de asemenea, expuse riscului, deoarece identitatea investitorilor finali nu este, de obicei, transparentă, iar utilizarea conturilor omnibus[48] complică și mai mult schimbul de informații între intermediari.

În sectorul nefinanciar, entitățile și construcțiile juridice sunt apreciate de infractori pentru capacitatea lor de a spori anonimatul și de a ascunde identitatea beneficiarilor reali, fiind totodată un mijloc de a-și desfășura activitățile ilicite, de exemplu prin facilitarea logisticii sau a transportului de bunuri ilicite.

Astfel, transparența proprietății efective pare a fi un element esențial în ambele domenii. Cheie abordării riscurilor legate de anonimat se regăsește în acele inițiative adoptate în ultimii ani la nivel mondial și, în special, în UE, care este lider în acest sens, pentru a spori transparența întreprinderilor și a preveni utilizarea abuzivă a acestora de către infractori. Crearea unor registre ale beneficiarilor reali[49] și creșterea transparenței

[45] IPNFD se referă la „întreprinderi și profesii nefinanciare desemnate” (IPNFD). Anumite tipuri de întreprinderi „nefinanciare”, care au fost identificate ca fiind susceptibile de spălare a banilor și finanțare a terorismului din cauza naturii activității lor și a tranzacțiilor cu activități pe care le pot desfășura.

[46] Comisia Europeană, Direcția Generală Impozitare și Uniune Vamală, *Monitoring the amount of wealth hidden by individuals in international financial centres and impact of recent internationally agreed standards on tax transparency on the fight against tax evasion: final report (Monitorizarea valorii averilor ascunse de persoane fizice în centrele financiare internaționale și impactul standardelor convenite recent la nivel internațional privind transparența fiscală asupra combaterii evaziunii fiscale: raport final)* Oficiul pentru Publicații, 2021: https://data.europa.eu/doi/10.2778/291262.

[47] De exemplu, GAFI și Egmont Group, *Concealment of Beneficial Ownership (Disimularea identității beneficiarilor reali)*, p. 26, iulie 2018.

[48] Un cont omnibus permite tranzacții gestionate de mai mult de o persoană, precum și anonimatul persoanelor din cont.

[49] Prin transpunerea articolului 30 din Directiva (UE) 2015/849.

întreprinderilor[50] sunt doar câteva exemple ale eforturilor depuse în prezent în vederea combaterii utilizării de societăți fictive. Pe lângă a ști ***cine*** controlează efectiv o firmă, scoaterea la lumină a ***modului în care*** sunt controlate firmele generează piste de investigație și ghidează evaluarea riscurilor, încurajând depistarea timpurie a acestora și permițând înțelegerea tiparelor ascunse care nu ar fi vizibile printr-o abordare tradițională.

2.1.5. Sectorul jocurilor de noroc

Sectorul jocurilor de noroc este caracterizat de o creștere economică și dezvoltare tehnologică rapidă, sectorul online consemnând o expansiune semnificativă în timpul pandemiei de COVID-19 și ulterior acesteia. În acest sens, o serie de autorități competente au raportat că riscurile care decurg din jocurile de noroc online au continuat să crească de la publicarea celei mai recente ediții a SNRA în 2019.

Pentru prima dată, prezenta evaluare consideră tokenurile interschimbabile utilizate în jocurile video ca fiind asimilate criptoactivelor[51]. Prin urmare, evaluarea amenințărilor reprezentate de acestea ar trebui să respecte același regim.

La rândul lor, cazinourile prezintă, în mod inerent, o mare expunere la riscuri, însă includerea acestora începând din 2005 în cadrul de combatere a spălării banilor și finanțării terorismului a avut un efect de atenuare. Loteriile și aparatele de jocuri (din afara cazinourilor) prezintă un nivel moderat de risc asociat spălării banilor și finanțării terorismului. Pentru primele, au fost instituite anumite controale, în special pentru a aborda riscurile asociate câștigurilor mari. Serviciile de bingo în sală sunt considerate ca prezentând un nivel scăzut de risc de spălare a banilor/finanțare a terorismului din cauza mizelor și a câștigurilor relativ scăzute implicate.

2.1.6. Colectarea și transferul de fonduri prin intermediul organizațiilor non-profit

Prezentul raport vizează categoriile de organizații non-profit prevăzute în Recomandarea Grupului de Acțiune Financiară Internațională[52]. Acest scenariu de risc se referă la colectarea și transferul de fonduri de către organizații non-profit din cadrul pieței interne, precum și la colectarea de fonduri în vederea transferului către și dinspre țări terțe.

Caracterul eterogen al sectorului organizațiilor non-profit și al subsectoarelor acestuia reprezintă o provocare pentru evaluarea riscurilor. Natura și nivelul riscurilor de spălare a banilor și de finanțare a terorismului pot varia în funcție de sursele de finanțare, metodele și canalele de plată, precum și de beneficiarii fondurilor. Organizațiile non-profit care furnizează ajutor umanitar tind să își desfășoare activitatea în zone de conflict sau de criză, unde pot fi prezente uneori grupuri armate sau persoane desemnate ca fiind teroriști. Reducerea riscurilor (de-risking) de către instituțiile financiare expune

[50] Directiva (UE) 2019/1151 în ceea ce privește utilizarea instrumentelor și a proceselor digitale în domeniul dreptului societăților comerciale. De asemenea, Comisia pregătește o nouă inițiativă în contextul dreptului societăților comerciale, care urmărește, printre altele, să includă verificări *ex ante* ale întreprinderilor în toate statele membre.

[51] Cei care spală bani pot recurge la vânzarea digitală a acestor tokenuri în același mod în care recurg la vânzările fizice. Banii ilegali pot fi utilizați pentru a le cumpăra și apoi a le vinde, spălând astfel banii murdari. De exemplu: https://archive-yaleglobal.yale.edu/content/money-laundering-video-games-financial-times.

[52] „O persoană juridică sau o construcție juridică ori o organizație implicată în principal în strângerea sau acordarea de fonduri în scopuri cum ar fi cele caritabile, religioase, culturale, educaționale, sociale sau frățești ori pentru realizarea altor tipuri de «acțiuni benefice»”: http://www.fatf-gafi.org/media/fatf/documents/reports/BPP-combating-abuse-non-profitorganisations.pdf.

organizațiile non-profit riscului de excluziune financiară, iar dificultatea de a accesa canale bancare oficiale sporește și mai mult riscul[53].

Organizațiile non-profit au devenit mai conștiente de riscurile cu care se confruntă, consemnându-se o creștere a investițiilor în atribuțiile de conformitate și de audit la nivelul organizațiilor non-profit consacrate. Ar fi nevoie de mai multă colaborare și comunicare din partea statelor membre cu sectorul financiar pentru a facilita accesul organizațiilor non-profit la canalele reglementate.

Aproape toate statele membre au instituit o anumită formă de supraveghere, fie prin intermediul organismelor de reglementare a organizațiilor non-profit, al autorităților fiscale sau al altor tipuri de autorități de supraveghere. Procedurile privind obligația de diligență pentru înregistrarea și accesul la servicii financiare au devenit mai stricte, ceea ce ar putea reduce atractivitatea organizațiilor non-profit în scopul finanțării terorismului.

2.1.7. Sporturile profesionale

Asemenea multor alte activități, sportul a fost utilizat de infractori pentru a spăla bani și a obține venituri ilegale. Fotbalul, fiind de departe cel mai popular sport din lume, este un candidat evident. La fel ca în lumea artei, infractorii din sfera sporturilor nu sunt întotdeauna motivați de câștiguri economice. Prestigiul social, asocierea cu celebrități și perspectiva de a avea contact cu persoane în poziție de autoritate pot, de asemenea, să atragă investiții infracționale.

Pandemia de COVID-19 a avut un efect devastator asupra finanțelor cluburilor, ducând la intensificarea mai multor tendințe care ar putea expune sectorul unui risc mai ridicat. Din cauza resurselor și a formării insuficiente, acest sector este încă vulnerabil la fenomenul spălării banilor și, într-o măsură mult mai mică, la cel al finanțării terorismului. Cadrul juridic specific al sectorului a dus la creșterea controalelor aplicate, însă doar acest cadru este insuficient. Transparența la toate nivelurile, de la transferurile de jucători la proprietatea cluburilor, este esențială pentru a reduce nivelul de risc al acestui sector.

2.1.8. Zonele de comerț liber

Zonele de comerț liber continuă să fie considerate a prezenta riscuri de spălare a banilor și de finanțare a terorismului, întrucât acestea oferă o serie de avantaje din punct de vedere vamal și fiscal. Astfel, există o probabilitate mai mare ca ele să faciliteze infracțiunile premisă sau abuzurile. Deși riscurile evaluate sunt aplicabile tuturor zonelor libere și, într-o mai mică măsură, antrepozitelor vamale, acestea sunt exacerbate în cazul bunurilor cu valoare ridicată din porturile libere. Evidențiind creșterea rapidă a sectorului exclusivist al pieței obiectelor de artă și extinderea fizică a spațiilor de depozitare a

[53] Dacă o instituție financiară decide să refuze să stabilească sau să înceteze relații de afaceri cu clienți individuali sau cu categorii de clienți asociate cu un risc mai ridicat de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului sau să refuze efectuarea unor tranzacții cu un risc mai ridicat de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului, un astfel de caz este denumit „reducere a riscurilor (de-risking)”. În conformitate cu avizul Autorității Bancare Europene privind „reducerea riscurilor (de-risking”, EBA/Op/2022/01), reducerea riscurilor poate fi un instrument legitim de gestionare a riscurilor, putând fi, totodată, semnul unei gestionări ineficace a riscurilor de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului, cu posibile consecințe grave. ABE consideră că orientările sale cu caracter de reglementare privind modul de gestionare a riscurilor de spălare a banilor și de finanțare a terorismului, dacă sunt aplicate corect, ar trebui să contribuie la evitarea reducerii nejustificate a riscurilor: https://www.eba.europa.eu/sites/default/documents/files/document_library/Publications/Opinions/2022/Opinion%20on%20de-risking%20%28EBA-Op-2022-01%29/1025705/EBA%20Opinion%20and%20annexed%20report%20on%20de-risking.pdf.

mărfurilor de lux, un document de cercetare arată că porturile libere pentru obiecte de lux devin noi protagoniști ai sistemului global de evaziune fiscală și infracționalitate[54].

În plus, zonele de liber schimb continuă să reprezinte o amenințare în ceea ce privește contrafacerea, deoarece le permit falsificatorilor să debarce transporturile, să adapteze sau să modifice în alt mod încărcăturile sau documentele asociate acestora, apoi să reexporte produsele fără intervenție vamală și, astfel, să ascundă adevărata origine și natură a bunurilor, precum și identitatea furnizorului inițial.

Reglementarea zonelor libere din UE ar putea fi îmbunătățită. Propunerea Comisiei de regulament privind prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor sau finanțării terorismului, adoptată în iulie 2021, clarifică domeniul de aplicare al entităților vizate[55]. Comisia efectuează în prezent o evaluare a zonelor libere din UE. Printre alte analize, această evaluare examinează beneficiile și costurile zonelor libere, inclusiv riscul unei posibile utilizări abuzive, atât în domeniul vamal, cât și în cel fiscal.

2.1.9. Sisteme de acordare a cetățeniei și a dreptului de ședere pentru investitori

Sistemele de acordare a cetățeniei și a dreptului de ședere pentru investitori urmăresc să atragă investiții într-o țară prin acordarea de cetățenie sau drept de ședere în schimbul unor plăți sau investiții prestabilite în țara în cauză. Astfel de sisteme sunt atractive, întrucât facilitează călătoriile și afacerile, însă acestea pot fi utilizate în mod abuziv în scopul spălării banilor, al infracțiunilor fiscale și al corupției, putând, totodată, genera riscuri de securitate. O a doua cetățenie poate facilita circulația veniturilor obținute ilicit și disimularea activelor față de autoritățile competente. De asemenea, pot apărea preocupări cu privire la lipsa de transparență și de guvernanță a sistemelor.

În octombrie 2020, Comisia a luat măsuri[56] cu privire la cele trei state membre în care funcționau la momentul respectiv sisteme de acordare a cetățeniei pentru investitori, pe baza preocupărilor legate de faptul că statele membre respective nu și-au îndeplinit obligațiile care le revin în temeiul dreptului Uniunii în ceea ce privește principiul cooperării loiale[57] și conceptul de cetățenie a Uniunii[58]. Natura cetățeniei UE și drepturile care decurg din aceasta implică faptul că astfel de sisteme nu se limitează la statul membru care naturalizează un investitor, ci afectează toate statele membre și UE în ansamblu. Comisia a afirmat în mod explicit că prin acordarea cetățeniei la nivel național și, prin extensie, a cetățeniei UE, în schimbul unor plăți sau investiții prestabilite și în lipsa unei legături reale între statul membru în cauză și investitor, se subminează integritatea cetățeniei UE, precum și principiul cooperării loiale[59].

---

[54] https://www.taxobservatory.eu/repository/the-new-luxury-freeports-offshore-storage-tax-avoidance-and-invisible-art/.

[55] Propunerea urmărește să extindă domeniul de aplicare al entităților obligate care comercializează și depozitează obiecte de artă în antrepozite vamale.

[56] La 20 octombrie 2020, Comisia Europeană a lansat proceduri de constatare a neîndeplinirii obligațiilor împotriva Ciprului și Maltei prin emiterea de scrisori de punere în întârziere cu privire la sistemele de acordare a cetățeniei pentru investitori. Tot în octombrie 2020, Comisia a scris Bulgariei cu privire la sistemul său de acordare a cetățeniei pentru investitori.

[57] Articolul 4 alineatul (3) din TFUE.

[58] Articolul 20 din TFUE.

[59] Raport al Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor - Sisteme din Uniunea Europeană de acordare a cetățeniei și a dreptului de ședere pentru investitori, 23.1.2019, COM(2019) 12 final: https://ec.europa.eu/info/files/report-commission-european-parliament-council-european-economic-and-social-committee-and-committee-regions-investor-citizenship-and-residence-schemes-european-union_en.

Într-un singur stat membru continuă să funcționeze un sistem de acordare a cetățeniei pentru investitori[60]. În aprilie 2022, Comisia a deschis procedura de constatare a neîndeplinirii obligațiilor împotriva acestui stat membru[61].

Cu toate acestea, 19 state membre oferă sisteme de acordare a dreptului de ședere pentru investitori.

Propunerea Comisiei de regulament privind prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor sau finanțării terorismului prevede că operatorii economici implicați în numele resortisanților țărilor terțe în contextul sistemelor de acordare a dreptului de ședere pentru investitori vor fi considerați entități obligate. Actorii implicați în sistemele de acordare a cetățeniei pentru investitori nu sunt incluși în propunere, având în vedere preocupările Comisiei cu privire la incompatibilitatea acestora cu legislația UE[62].

Riscurile unor astfel de sisteme au fost evidențiate recent în contextul agresiunii Rusiei împotriva Ucrainei, întrucât este posibil ca resortisanți care fac obiectul sancțiunilor sau care sprijină în mod semnificativ războiul împotriva Ucrainei să fi dobândit cetățenia UE sau permise de ședere în statele membre. Întrucât sistemele de acordare a cetățeniei pentru investitori încalcă legislația UE, Comisia a îndemnat statele membre să le abroge fără întârziere. De asemenea, Comisia a solicitat statelor membre să se asigure că sistemele de acordare a dreptului de ședere pentru investitori fac obiectul unor controale riguroase[63].

În plus, ca parte a măsurilor luate în vederea abordării riscurilor sistemelor de acordare a dreptului de ședere pentru investitori, Comisia a adoptat, de asemenea, la 27 aprilie 2022, o propunere de reformare a Directivei privind rezidenții pe termen lung. Propunerea include, printre altele, norme menite să prevină dobândirea în mod abuziv de către investitorii din țări terțe a statutului de rezident pe termen lung în UE. În acest sens, aceasta conține o dispoziție de consolidare a controalelor legate de cerința privind reședința, în special în ceea ce privește cererile de acordare a statutului de rezident pe termen lung în UE depuse de persoanele care dețin și/sau au deținut un permis de ședere acordat pe baza oricărui tip de investiție într-un stat membru.

3. MĂSURI DE ATENUARE

3.1. Măsurile de atenuare în temeiul celei de a 5-a Directive privind combaterea spălării banilor

Cea de a 5-a Directivă privind combaterea spălării banilor, al cărei termen de transpunere a expirat în ianuarie 2020[64], a dotat UE cu instrumente care îi permit să împiedice în mod mai eficace utilizarea sistemului său financiar pentru spălarea banilor și finanțarea terorismului, în special prin:

[60] Malta. Totuși, în martie 2022, Malta a suspendat temporar, până la noi dispoziții, programul său pentru resortisanții ruși și belarusi. Bulgaria și-a desființat sistemul de acordare a cetățeniei pentru investitori în martie 2022, dispoziție care a intrat în vigoare în aprilie 2022. În 2020, Cipru și-a suspendat sistemul de acordare a cetățeniei pentru investitori și în 2021 a finalizat tratarea tuturor cererilor în așteptare.

[61] https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/ro/IP_22_2068.

[62] Propunere de REGULAMENT AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI privind prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor sau finanțării terorismului, 20.7.2021, COM(2021) 420 final.

[63] Recomandarea Comisiei din 28.3.2022 referitoare la măsuri imediate în contextul invadării Ucrainei de către Rusia în ceea ce privește sistemele de acordare a cetățeniei pentru investitori și sistemele de acordare a dreptului de ședere pentru investitori; COM(2022) 2028 final.

[64] La momentul elaborării prezentului raport, toate statele membre au raportat transpunerea integrală.

- îmbunătățirea transparenței, prin crearea de registre publice privind beneficiarii reali pentru societăți și de registre disponibile publicului pentru fiducii și alte construcții juridice;
- limitarea anonimatului oferit de monedele virtuale, furnizorii de portofele digitale și carduri preplătite;
- extinderea criteriilor de evaluare a țărilor cu risc ridicat și îmbunătățirea garanțiilor pentru tranzacțiile financiare către și dinspre aceste țări;
- solicitarea adresată statelor membre de a înființa registre centrale ale conturilor bancare sau sisteme de extragere a datelor;
- îmbunătățirea cooperării și a schimbului de informații între autoritățile de supraveghere în domeniul combaterii spălării banilor și cu autoritățile de supraveghere prudențială și Banca Centrală Europeană.

Se estimează că aceste măsuri vor contribui și mai mult la scăderea nivelurilor de risc în ceea ce privește sectoarele și produsele în cauză. Comisia analizează respectarea noilor dispoziții și va publica un raport de punere în aplicare la jumătatea anului 2022.

3.2. Măsurile de atenuare ale UE deja în vigoare sau în curs de elaborare

3.2.1. Măsuri legislative

Majoritatea măsurilor legislative menționate în cele ediții anterioare ale SNRA au fost deja adoptate, în special:

- cea de a 5-a Directivă privind combaterea spălării banilor,
- noul Regulament privind controlul numerarului[65],
- Directiva privind combaterea spălării banilor prin dreptul penal[66],
- Regulamentul privind introducerea și importul bunurilor culturale[67],
- Directiva privind accesul la informații financiare și de alt tip[68],
- revizuirea regulamentelor privind autoritățile europene de supraveghere[69]
- adoptarea Directivei (UE) 2019/2177[70], care modifică Directiva Solvabilitate II, Directiva MiFID II și cea de a 4-a Directivă privind combaterea spălării banilor și

[65] Regulamentul (UE) 2018/1672 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 octombrie 2018 privind controlul numerarului care intră sau iese din Uniune și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1889/2005, *JO L 284, 12.11.2018, p. 6.*

[66] Directiva (UE) 2018/1673 a Parlamentului European și a Consiliului din 23 octombrie 2018 privind combaterea prin măsuri de drept penal a spălării banilor, *JO L 284, 12.11.2018, p. 22.*

[67] Regulamentul (UE) 2019/880 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 aprilie 2019 privind introducerea și importul bunurilor culturale; *JO L 151, 7.6.2019, p. 1*.

[68] Directiva (UE) 2019/1153 a Parlamentului European și a Consiliului din 20 iunie 2019 de stabilire a normelor de facilitare a utilizării informațiilor financiare și de alt tip în scopul prevenirii, depistării, investigării sau urmăririi penale a anumitor infracțiuni și de abrogare a Deciziei 2000/642/JAI a Consiliului, *JO L 186, 11.7.2019, p. 122.*

[69] Regulamentul (UE) 2019/2175 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 decembrie 2019 de modificare a Regulamentului (UE) nr. 1093/2010 de instituire a Autorității europene de supraveghere (Autoritatea bancară europeană), a Regulamentului (UE) nr. 1094/2010 de instituire a Autorității europene de supraveghere (Autoritatea europeană de asigurări și pensii ocupaționale), a Regulamentului (UE) nr. 1095/2010 de instituire a Autorității europene de supraveghere (Autoritatea europeană pentru valori mobiliare și piețe), a Regulamentului (UE) nr. 600/2014 privind piețele instrumentelor financiare, a Regulamentului (UE) 2016/1011 privind indicii utilizați ca indici de referință în cadrul instrumentelor financiare și al contractelor financiare sau pentru a măsura performanțele fondurilor de investiții și a Regulamentului (UE) 2015/847 privind informațiile care însoțesc transferurile de fonduri (Text cu relevanță pentru SEE); *JO L 334, 27.12.2019, p. 1*.

[70] Directiva (UE) 2019/2177 a Parlamentului European și a Consiliului din 18 decembrie 2019 de modificare a Directivei 2009/138/CE privind accesul la activitate și desfășurarea activității de asigurare și de reasigurare (Solvabilitate II), a Directivei 2014/65/UE privind piețele instrumentelor financiare și a Directivei (UE) 2015/849 privind prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor sau finanțării terorismului (Text cu relevanță pentru SEE); *JO L 334, 27.12.2019, p. 155*.

- adoptarea celei de a 5-a Directive privind cerințele[71] de capital, care elimină obstacolele din calea cooperării dintre autoritățile de supraveghere prudențială și cele în materie de combatere a spălării banilor/combatere a finanțării terorismului.

3.2.2. Propuneri legislative

Astfel cum s-a menționat în secțiunea 1 de mai sus („Introducere”), la 20 iulie 2021, Comisia a prezentat un pachet format din patru propuneri legislative menite să consolideze dispozițiile UE în materie de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului:

- Un regulament de instituire a unei noi autorități de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului la nivelul UE („Regulamentul ACSB”)[72];
- Un regulament privind combaterea spălării banilor și a finanțării terorismului, care cuprinde norme direct aplicabile, inclusiv în domeniul cerințelor de precauție privind clientela și în cel al cerințelor referitoare la beneficiarii reali („Regulamentul CSB/CFT”)[73];
- O a șasea directivă privind combaterea spălării banilor și a finanțării terorismului („DCSB 6”), care înlocuiește Directiva (UE) 2015/849 (a patra DCSB, astfel cum a fost modificată prin a cincea DCSB) și conține dispoziții care vor fi transpuse în legislația națională, cum ar fi norme privind autoritățile naționale de supraveghere și unitățile de informații financiare din statele membre[74]; precum și
- O revizuire a Regulamentului din 2015 privind transferurile de fonduri în vederea urmăririi transferurilor de criptoactive [Regulamentul (UE) 2015/847] („Regulamentul privind transferurile de fonduri”)[75].

Propunerea de regulament privind combaterea spălării banilor și a finanțării terorismului ar constitui elementul central al așa-numitului „cadru unic de reglementare” al UE în materie de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului. Aceasta ar înlocui normele minime ale directivelor UE privind combaterea spălării banilor aflate în prezent în vigoare cu dispoziții detaliate și direct aplicabile. Printre principalele aspecte abordate în propunere se numără: obligațiile impuse entităților care au obligația de a preveni spălarea banilor (denumite în continuare „entități obligate”); transparența informațiilor privind persoanele care dețin sau controlează clienții acestor entități; și utilizarea abuzivă a instrumentelor anonime (cum ar fi criptoactivele). Prin urmare, regulamentul ar extinde lista entităților obligate pentru a include toți prestatorii de servicii de criptoactive – astfel cum a recomandat Grupul de Acțiune Financiară Internațională (GAFI) – și ar simplifica cerințele privind proprietatea efectivă în întreaga UE. Totodată, acesta ar restricționa tranzacțiile în numerar, stabilind la 10 000 EUR un plafon maxim pentru acceptarea sau efectuarea de plăți în numerar de către persoanele care comercializează bunuri sau prestează servicii. În plus, regulamentul ar armoniza abordarea UE față de țările terțe cu

[71] Directiva (UE) 2019/878 a Parlamentului European și a Consiliului din 20 mai 2019 de modificare a Directivei 2013/36/UE în ceea ce privește entitățile exceptate, societățile financiare holding, societățile financiare holding mixte, remunerarea, măsurile și competențele de supraveghere și măsurile de conservare a capitalului (Text cu relevanță pentru SEE); *JO L 150, 7.6.2019, p. 253*.

[72] Propunere de REGULAMENT AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI de instituire a Autorității pentru Combaterea Spălării Banilor și a Finanțării Terorismului și de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 1093/2010, (UE) nr. 1094/2010 și (UE) nr. 1095/2010, COM/2021/421 final.

[73] Propunere de REGULAMENT AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI privind prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor sau finanțării terorismului, COM/2021/420 final.

[74] Propunere de DIRECTIVĂ A PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI A CONSILIULUI privind mecanismele care trebuie instituite de statele membre pentru prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor sau finanțării terorismului și de abrogare a Directivei (UE) 2015/849, COM/2021/423 final.

[75] Propunere de REGULAMENT AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI privind informațiile care însoțesc transferurile de fonduri și de anumite criptoactive (reformare), COM/2021/422 final.

deficiențe strategice în regimurile lor de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului.

Comisia a propus să atribuie Autorității de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului competențe de supraveghere directă, iar aceasta ar trebui să devină operațională în 2024. Autoritatea ar trebui să înceapă să își exercite competențele de supraveghere ulterior transpunerii DCSB 6 și a începerii aplicării noilor norme.

Pachetul legislativ este discutat de Parlamentul European și de Consiliu, iar Comisia speră într-un proces legislativ rapid.

3.2.3. Măsuri de sprijin suplimentare

Comisia Europeană își continuă activitatea legată de:

- **Îmbunătățirea colectării datelor statistice.** Începând din ianuarie 2020, Comisia este obligată, în temeiul articolului 44 din DCSB, să colecteze și, ulterior, să raporteze statisticile naționale cu privire la aspecte relevante pentru eficacitatea sistemelor statelor membre de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului. De asemenea, trebuie elaborată o metodologie de colectare și estimare a volumelor cantitative ale spălării banilor.
- **Formarea profesioniștilor care desfășoară activități vizate de „secretul profesional”**. Comisia a oferit orientări și informații practice pentru a-i sprijini în recunoașterea posibilelor operațiuni de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului și a le arăta cum trebuie să procedeze în astfel de cazuri. În perioada 2020-2022 a avut loc un proiect finanțat de UE pentru formarea avocaților[76].
- **Sensibilizarea publicului** cu privire la riscurile de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului.
- **Monitorizarea suplimentară a falsificării monedelor și a posibilelor legături cu spălarea banilor.** Programul Pericles IV[77] finanțează schimburi de personal, seminare, sesiuni de formare și studii în beneficiul autorităților de asigurare a respectării legii și al autorităților judiciare, al băncilor și al altor entități implicate în combaterea falsificării monedei euro. Acțiunile pot avea loc în zona euro, în țări al UE din afara zonei euro și în țări terțe.

4. RECOMANDĂRI ȘI URMĂRIRE SUBSECVENTĂ

În urma evaluării riscurilor în lumina cadrului juridic actualizat și a propunerilor prezentate în pachetul său legislativ, Comisia consideră că ar trebui luate o serie de alte măsuri de atenuare la nivelul UE și al statelor membre, ținând seama de:

- Nivelurile riscurilor de spălare a banilor/finanțare a terorismului;
- necesitatea de a se lua măsuri la nivelul UE sau de a recomanda statelor membre să ia măsuri (subsidiaritate);
- necesitatea unor măsuri de reglementare sau fără caracter de reglementare (proporționalitate); precum și
- impactul asupra dreptului la viață privată și asupra drepturilor fundamentale.

[76] Manualele de formare pot fi găsite aici: https://finance.ec.europa.eu/publications/training-lawyers-anti-money-laundering-aml-and-counter-terrorist-financing-ctf-rules-eu-level_ro.

[77] https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/euro-area/anti-counterfeiting/pericles-iv-programme_en.

De asemenea, Comisia a luat în considerare necesitatea de a evita orice abuz sau interpretare eronată a recomandărilor sale care ar duce la reducerea riscurilor (de-risking), și anume: excluderea unor clase întregi de clienți și încetarea relațiilor cu clienții, fără a ține cont pe deplin și în mod corespunzător de nivelul de risc dintr-un anumit sector. Astfel, clienții pot rămâne fără acces la sistemul financiar. După cum a subliniat ABE, reducerea riscurilor (de-risking) poate fi un instrument legitim de gestionare a riscurilor în unele cazuri, putând fi, totodată, semnul unei gestionări ineficace a riscurilor de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului, cu consecințe grave[78].

Prin urmare, secțiunile următoare formulează recomandări atât la nivelul UE, cât și la nivelul statelor membre, monitorizând totodată progresele înregistrate în ceea ce privește punerea în aplicare a recomandărilor formulate în edițiile anterioare ale SNRA.

4.1. Recomandări adresate autorităților europene de supraveghere (AES)

4.1.1. „Cererea de contribuții a Comisiei Europene privind definirea domeniului de aplicare și partea dispozitivă a unui regulament care urmează să fie adoptat în domeniul prevenirii spălării banilor și a finanțării terorismului”

În martie 2020, serviciile Comisiei au solicitat contribuții din partea ABE cu privire la domeniile în care normele privind combaterea spălării banilor și a finanțării terorismului ar putea fi consolidate. ABE și-a prezentat avizul la 10 septembrie 2020[79].

ABE a recomandat Comisiei să propună armonizarea unor aspecte ale actualului cadru al UE în materie de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului acolo unde divergențele dintre normelor naționale au avut ca rezultat un impact negativ semnificativ, cum ar fi măsurile de precauție privind clientela, sistemele de control intern, evaluările riscurilor de supraveghere, cooperarea și asigurarea respectării legislației. Mai mult, ABE a sugerat ca UE să consolideze unele aspecte ale cadrului său juridic acolo unde sunt depistate vulnerabilități, în special în ceea ce privește competențele autorităților de supraveghere în materie de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului și cerințele de raportare.

ABE a recomandat extinderea și clarificarea listei entităților obligate, în special în ceea ce privește prestatorii de servicii de criptoactive, firmele de investiții și fondurile de investiții. De asemenea, ABE a sugerat clarificarea dispozițiilor din legislația sectorială privind serviciile financiare (în special serviciile de plată, serviciile financiare și schemele de garantare a depozitelor) pentru a se asigura că acestea sunt compatibile cu obiectivele UE în materie de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului.

Această contribuție a fost integrată în propunerile legislative ale Comisiei.

[78] În martie 2021, Autoritatea Bancară Europeană (ABE) a publicat trei instrumente de reglementare pentru a aborda practicile de reducere a riscurilor (de-risking), bazându-se pe dovezile colectate în cererea sa de contribuții: https://www.eba.europa.eu/eba-takes-steps-address-%E2%80%98de-risking%E2%80%99-practices.

[79] Avizul Autorității Bancare Europene privind viitorul cadru al UE în materie de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului, EBA/OP/2020/14: https://www.eba.europa.eu/sites/default/documents/files/document_library/Publications/Opinions/2020/931092/Opinion%20on%20the%20future%20AML%20CFT%20framework%20in%20the%20EU.pdf.

4.1.2. Acțiuni întreprinse în urma recomandărilor cuprinse în evaluarea supranațională a riscurilor din 2019

În raportul din 2019, Comisia a recomandat autorităților europene de supraveghere:

- *să furnizeze orientări actualizate cu privire la guvernanța internă, astfel încât să se clarifice în continuare așteptările referitoare la atribuțiile coordonatorilor funcției de conformitate din cadrul instituțiilor financiare;*

Prin urmare, ABE a elaborat orientări privind rolul și responsabilitățile coordonatorului funcției de conformitate în materie de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului[80]. Orientările respective descriu rolul, sarcinile și responsabilitățile coordonatorilor funcției de conformitate în materie de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului și ale organului de conducere, precum și modul în care cele două părți interacționează, inclusiv la nivel de grup. Acestea se aplică tuturor operatorilor din sectorul financiar care intră în domeniul de aplicare al Directivei privind combaterea spălării banilor.

4.2. Recomandări adresate autorităților de supraveghere nefinanciare

Prezenta evaluare a constatat că amenințările și vulnerabilitățile depistate anterior în domeniul nefinanciar sunt încă valabile în mare parte. Astfel, Comisia reiterează recomandările cuprinse în ediția anterioară a SNRA, adresate organismelor de autoreglementare, în special de a efectua mai multe inspecții tematice, de a spori nivelul raportării și de a continua să organizeze programe de formare pentru a dezvolta o mai bună înțelegere a riscurilor și a obligațiilor de conformare cu privire la combaterea spălării banilor și a finanțării terorismului.

4.3. Recomandări adresate statelor membre (autorități naționale și/sau autorități naționale de supraveghere)

4.3.1. Acțiuni întreprinse în urma recomandărilor cuprinse în evaluarea supranațională a riscurilor din 2019

În conformitate cu articolul 6 alineatul (4) din Directiva privind combaterea spălării banilor, în cazul în care decid să nu pună în aplicare niciuna dintre recomandări, statele membre ar trebui să notifice acest lucru Comisiei și să furnizeze o justificare pentru decizia respectivă („conformare sau justificare”). Până în prezent, niciun stat membru nu a transmis o astfel de notificare Comisiei în ceea ce privește recomandările din 2019.

Este important de reținut că obligațiile legale prevăzute de cea de a 5-a Directivă privind combaterea spălării banilor înlocuiesc, integral sau parțial, unele recomandări anterioare, în special în ceea ce privește transparența sporită a informațiilor privind beneficiarii reali, pragurile reduse pentru măsurile de precauție privind clientela în unele sectoare sau extinderea listei de entități obligate.

Următoarea secțiune detaliază o serie de aspecte fundamentale pentru recomandările Comisiei.

(1) Domeniul de aplicare al evaluărilor riscurilor la nivel național

[80] https://www.eba.europa.eu/eba-publishes-guidelines-role-and-responsibilities-amlcft-compliance-officer.

Rapoartele anterioare au identificat întreprinderile cu un flux crescut de lichidități și plăți în numerar, sectorul organizațiilor non-profit și produsele de tip monedă electronică drept domenii cărora statele membre ar trebui să le acorde atenția cuvenită în cadrul evaluărilor naționale ale riscurilor și în cazul cărora ar trebui să definească măsuri adecvate de atenuare.

Pentru acest exercițiu, Comisia a primit cele mai recente evaluări naționale ale riscurilor din partea a 25 de state membre până în prezent[81]. Celelalte state membre sunt încurajate să le prezinte de urgență în urma acestei recomandări.

Prezentul raport le reamintește autorităților naționale că au obligația de a-și actualiza evaluarea riscurilor. Totodată, prezentul raport menține recomandarea din 2019 și invită toate statele membre să se asigure că **evaluările riscurilor la nivel național** acoperă riscurile asociate produselor și sectoarelor menționate și să furnizeze măsuri adecvate de atenuare a acestora.

(2) Beneficiarul real

Un nivel ridicat de transparență a informațiilor privind beneficiarii reali este esențial pentru combaterea utilizării abuzive a entităților juridice. Accesul public la aceste informații poate permite un control sporit al informațiilor de către societatea civilă, inclusiv de către presă sau de către organizațiile societății civile, și contribuie la păstrarea încrederii în integritatea sistemului financiar. Încrederea investitorilor și a publicului larg în piețele financiare depinde într-o anumită măsură de existența unui regim de informare precisă care să asigure transparență în ceea ce privește beneficiarii reali și structurile de control ale societăților.

Din aceste motive, raportul din 2019 a menținut recomandarea din 2017 adresată statelor membre, conform căreia informațiile privind beneficiarii reali ai entităților juridice și ai construcțiilor juridice ar trebui să fie adecvate, corecte și actualizate. În special, ar trebui dezvoltate instrumente pentru a se asigura identificarea beneficiarilor reali atunci când se aplică măsuri de precauție privind clientela, precum și monitorizarea și supravegherea eficace a sectoarelor celor mai expuse riscurilor din cauza opacității cu privire la beneficiarii reali.

Atât timp cât registrele publice nu sunt pe deplin implementate și persistă dificultăți în accesarea informațiilor, fluxul de bani murdari rămâne un risc real pentru UE în ansamblu. În consecință, prezentul raport menține recomandarea din 2019 și încurajează statele membre să **pună în aplicare pe deplin** dispozițiilor prevăzute în Directiva privind combaterea spălării banilor referitoare la registrele beneficiarilor reali.

În prezent, Comisia evaluează implementarea registrelor beneficiarilor reali de la nivel național prin intermediul unor chestionare specifice în contextul evaluării sale orizontale a punerii în aplicare a DCSB 5 și urmărește cu atenție evoluțiile acestui element-cheie al cadrului juridic al UE în materie de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului[82].

[81] Portugalia și România încă nu au trimis Comisiei evaluările naționale ale riscurilor. De asemenea, au fost primite evaluări naționale ale riscurilor din partea Islandei și a Norvegiei.

[82] În septembrie 2020, Comisia Europeană a adoptat un raport în care evaluează dacă statele membre au identificat în mod corespunzător și au supus obligațiilor stabilite de Directiva (UE) 2015/849 toate fiduciile și construcțiile juridice similare reglementate în conformitate cu dreptul lor național: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=CELEX:52020DC0560.

În plus, având în vedere agresiunea Rusiei față de Ucraina, statele membre ar trebui să anticipeze, în măsura posibilului, adoptarea măsurilor propuse în pachetul privind combaterea spălării banilor pentru a se asigura că registrele beneficiarilor reali conțin informații complete.

(3) Resurse corespunzătoare pentru autoritățile de supraveghere în materie de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului și pentru unitățile de informații financiare (FIU)

Articolul 32 din DCSB impune statelor membre să furnizeze unităților lor de informații financiare, resurse financiare, umane și tehnice adecvate pentru a-și îndeplini sarcinile. Totuși, raportul privind evaluarea presupuselor cazuri recente de spălare a banilor care implică instituții de credit din UE au arătat deja că multe autorități de supraveghere se confruntă cu un deficit critic de personal. Raportul ABE privind riscurile de spălare a banilor și de finanțare a terorismului care afectează sectorul financiar al UE a evidențiat, de asemenea, această deficiență[83].

Prezentul raport menține recomandarea ca statele membre să își intensifice în continuare eforturile în acest domeniu și să demonstreze că autoritățile de supraveghere în materie de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului își pot **îndeplini pe deplin sarcinile**.

(4) Intensificarea inspecțiilor la fața locului efectuate de autoritățile de supraveghere

Raportul din 2019 a menținut recomandarea din 2017 adresată statelor membre de a efectua un număr suficient de inspecții la fața locului în ceea ce privește atât sectorul financiar, cât și cel nefinanciar.

Există în continuare diferențe semnificative între statele membre; mai multe state membre au indicat în evaluările lor naționale ale riscurilor că efectuează periodic inspecții de supraveghere tematice, în timp ce altele au raportat că efectuează o evaluare generală a riscurilor.

În ceea ce privește sectorul financiar, unitățile de informații financiare, autoritățile de supraveghere și alte autorități competente în materie de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului trebuie să continue să efectueze **verificări la fața locului** care să fie proporționale, în ceea ce privește frecvența și intensitatea, cu riscurile identificate în materie de spălare a banilor și de finanțare a terorismului. Acestea trebuie să se concentreze asupra riscurilor operaționale specifice de spălare a banilor și de finanțare a terorismului, în funcție de vulnerabilitățile specifice inerente unui produs sau serviciu. În special:

- Avizul ABE privind riscurile de spălare a banilor și de finanțare a terorismului arată că instituțiile de credit sunt cele mai vizate de către activitățile de supraveghere. Prezentul raport consideră, de asemenea, că este necesar ca autoritățile competente să monitorizeze îndeaproape gestionarea riscurilor de spălare a banilor și de finanțare a terorismului de către instituțiile de credit și, dacă este necesar, să își consolideze eforturile de supraveghere printr-o supraveghere mai intruzivă a întreprinderilor care prezintă cele mai semnificative riscuri de spălare a banilor și de finanțare a terorismului.

[83] A se vedea paginile 19-20 din aviz.

- Controalele din sectorul instituțiilor de plată, care prezintă riscuri inerente semnificative, sunt în continuare evaluate ca fiind deficitare sau extrem de deficitare[84]. Prezentul raport, în conformitate cu avizul ABE, recomandă o supraveghere sporită la fața locului a sectorului.
- În ceea ce privește instituțiile emitente de monedă electronică, este posibil să nu fie necesare în toate cazurile verificări complete la fața locului. În schimb, se recomandă, de exemplu, evaluări tematice la fața locului pentru a se supravegherea vizează un număr suficient de mare de întreprinderi.
- Firmele de investiții reprezintă, de asemenea, un sector în privința căruia mai multe autorități au menționat că nu au efectuat verificări *ex situ/in situ* în perioada analizată. Prin urmare, ar trebui să se analizeze dacă este oportun să se mărească proporția verificărilor efectuate la fața locului, având în vedere riscurile identificate.

În ceea ce privește sectorul nefinanciar, prezentul raport invită statele membre să se asigure că unitățile lor de informații financiare, autoritățile lor de supraveghere (dacă există) și alte autorități competente în materie de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului efectuează suficiente **controale neanunțate la fața locului**, în special la sediul comercianților de bunuri cu valoare ridicată, al lucrătorilor din domeniul imobiliar și al comercianților de antichități.

(5) Unitățile de informații financiare, autoritățile de supraveghere și alte autorități competente în materie de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului care trebuie să efectueze inspecții tematice

Rapoartele anterioare au recomandat ca autoritățile de supraveghere să dobândească o mai bună înțelegere a riscurilor de spălare a banilor și de finanțare a terorismului la care este expus un anumit segment al activității. Informațiile primite de Comisie arată că acest lucru s-a întâmplat doar până la un punct. De asemenea, trebuie menționat faptul că în anumite sectoare (de exemplu: artă și antichități) nu există autorități de supraveghere specifice.

În domeniul schimburilor valutare (birouri de schimb valutar), autorităților competente li se recomandă să acorde atenția cuvenită inspecțiilor tematice pentru a dobândi o înțelegere largă a riscurilor și a calității eforturilor de reducere a riscurilor în acest sector.

Prezentul raport menține recomandarea ca statele membre să se asigure în continuare că unitățile de informații financiare, autoritățile de supraveghere (dacă există) și alte autorități competente în materie de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului efectuează **inspecții tematice**.

(6) O listă mai largă a entităților obligate

Cea de a 5-a Directivă privind combaterea spălării banilor extins domeniul de aplicare al regimului privind combaterea spălării banilor și a finanțării terorismului pentru a include: societățile de schimb de monede fiat în criptomonede și prestatorii de servicii de portofele digitale; comercianții de obiecte de artă (atunci când valoarea tranzacțiilor sau a seriilor de tranzacții legate între ele este de cel puțin 10 000 EUR); cei care prestează servicii similare auditorilor, experților contabili externi și consultanților fiscali ca activitate economică sau profesională principală; și agenții imobiliari care acționează în calitate de intermediari în închirierea de bunuri imobile, în cazul în care valoarea chiriei

[84] Astfel cum se menționează în secțiunea 4.2.2, intitulată „Calitatea controalelor”, din avizul ABE.

lunare este de cel puțin 10 000 EUR. O analiză a evaluărilor naționale ale riscurilor și a transpunerilor efectuate de majoritatea statelor membre arată că această măsură de atenuare a fost, în general, respectată.

Prezentul raport menține recomandarea de a acorda o atenție deosebită **membrilor profesiilor care sunt cele mai expuse la risc:** agenții imobiliari, comercianții de obiecte de artă și de antichități și anumiți comercianți de bunuri cu valoare ridicată, dacă acceptă plăți în numerar peste un anumit prag; platformele de schimb de monede virtuale și furnizorii de portofele digitale.

(7) Un nivel adecvat de precauție privind clientela pentru tranzacțiile ocazionale

În propunerea de regulament privind combaterea spălării banilor și a finanțării terorismului, Comisia propune ca entitățile obligate să nu aibă obligația de a aplica măsuri de precauție în raport cu clienții care efectuează tranzacții ocazionale sau tranzacții legate între ele a căror valoare se situează sub un anumit prag, cu excepția cazului în care există suspiciuni de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului. Întrucât pragul de 10 000 EUR se aplică majorității **tranzacțiilor ocazionale**, entitățile obligate care își desfășoară activitatea în sectoare sau efectuează tranzacții care prezintă un risc mai ridicat de spălare a banilor și de finanțare a terorismului ar trebui să aibă obligația de a aplica măsuri de precauție privind clientela în cazul tranzacțiilor cu praguri mai scăzute.

Astfel, prezentul raport menține recomandarea din 2019 adresată statelor membre de a stabili criterii care să garanteze că normele referitoare la precauția privind clientela aplicabile **relațiilor de afaceri** nu sunt eludate.

(8) Un nivel adecvat de precauție privind clientela în cazul serviciilor de custodie și al serviciilor similare

Având în vedere tendința ascendentă identificată în ceea ce privește utilizarea acestor servicii de către organizațiile infracționale pentru a ascunde produsele infracțiunii, prezentul raport menține recomandarea ca statele membre să asigure un nivel adecvat de **precauție privind clientela** pentru serviciile de custodie și serviciile similare.

(9) Cooperarea periodică între autoritățile competente și entitățile obligate

Rapoartele anterioare au recomandat o cooperare consolidată între autoritățile competente și entitățile obligate pentru a face mai ușoară depistarea tranzacțiilor suspecte, a spori numărul și calitatea rapoartelor de tranzacții suspecte și a oferi orientări în materie de riscuri, precauție privind clientela și cerințe de raportare. Mai multe sectoare continuă să sublinieze lipsa de feedback cu privire la rapoartele lor de tranzacții suspecte ca fiind o problemă, în special: sectorul jocurilor de noroc, consilierii fiscali, auditorii, experții contabili externi, notarii și alte persoane care exercită profesii juridice liberale și serviciile de transfer de bani sau de valori.

Prezentul raport recomandă o **cooperare strânsă și continuă** între autoritățile competente în materie de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului, unitățile de informații financiare, autoritățile de asigurare a respectării legii și sectorul privat. În unele state membre au fost instituite parteneriate public-privat (PPP) pentru a consolida cooperarea și schimbul de informații și pentru a contribui la îmbunătățirea raportării

tranzacțiilor suspecte. Unele PPP includ, de asemenea, schimbul de informații tactice pentru a sprijini anchetele în curs derulate de către autoritățile de asigurare a respectării legii. Prin schimbul de informații, entitățile obligate își pot adapta mai mult sistemele de monitorizare pentru a reflecta noile tipologii și riscuri.

(10) Formare specială și continuă pentru entitățile obligate

Majoritatea statelor membre indică faptul că au fost oferite sesiuni de formare în conformitate cu recomandările și că au fost emise orientări cu privire la obligațiile legate de combaterea spălării banilor și a finanțării terorismului pentru diferite sectoare.

Prezentul raport menține recomandarea de a se oferi **sesiuni suplimentare de formare**, în special în ceea ce privește entitățile obligate care sunt supuse unui risc deosebit, astfel cum au fost identificate în această evaluare supranațională a riscurilor.

(11) Raportare anuală de către autoritățile competente/organismele de autoreglementare cu privire la activitățile de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului ale entităților obligate aflate sub responsabilitatea acestora

Evaluările naționale ale riscurilor arată că activitatea de supraveghere a organismelor de autoreglementare este încă o activitate recentă, caracterizată de niveluri divergente de conformitate și, prin urmare, de o lipsă a statisticilor detaliate. Propunerea Comisiei de regulament privind combaterea spălării banilor și a finanțării terorismului introduce dispoziții pentru a facilita respectarea de către entitățile obligate a obligațiilor lor de raportare și pentru a permite o funcționare mai eficace a activităților analitice și a cooperării unităților de informații financiare. Față de cea de a 5-a Directivă privind combatere a spălării banilor, această propunere sporește coerența prin asigurarea faptului că, atunci când supravegherea este efectuată de organisme de autoreglementare, aceste organisme de autoreglementare fac obiectul supervizării de către o autoritate publică.

Prezentul raport menține recomandarea anterioară și încurajează organismele de autoreglementare să își asume un **rol mai proactiv** în supravegherea în materie de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului.

4.4. Analiza riscurilor în funcție de produse/servicii - recomandări specifice

Pe lângă recomandările de mai sus[85], sunt necesare următoarele acțiuni specifice fiecărui produs/sector[86]:

4.4.1. Activele în numerar și cele similare

- În evaluările naționale ale riscurilor pe care le efectuează, statele membre ar trebui să țină seama de riscurile pe care le prezintă plățile în numerar cu valoare ridicată și întreprinderile cu flux crescut de lichidități și să ia măsuri de atenuare adecvate.

[85] Unele recomandări sunt reiterate în prezentul document în contextul unor sectoare specifice.

[86] Pentru mai multe detalii privind recomandările pentru fiecare produs/serviciu, a se vedea documentul de lucru însoțitor al serviciilor Comisiei.

4.4.2. Sectorul financiar

- Este esențial ca statele membre să își dezvolte și să își îmbunătățească registrele beneficiarilor reali, astfel încât să poată efectua verificări riguroase ale măsurilor de precauție privind clientela.
- Statele membre ar trebui să îmbunătățească sistemele de monitorizare și detectare aplicabile produselor care sunt mai expuse riscurilor de finanțare a terorismului.
- Statele membre ar trebui să continue să efectueze inspecții tematice, cu accent pe diferite domenii, în funcție de sector/produs. Pentru inspecțiile la fața locului la sediul societăților relevante dintr-un anumit sector, este mai eficient să se selecteze zonele de risc decât să se efectueze o inspecție generală; acest lucru oferă autorităților de supraveghere o imagine clară asupra celor mai bune practici și a celor mai importante deficiențe.
- Oferirea de sesiuni de formare și de orientări cu privire la factorii de risc, cum ar fi relațiile de afaceri sau tranzacțiile la distanță, intermediarii profesioniști și clienții offshore, precum și structurile complexe sau fictive.

4.4.3. Sectorul nefinanciar și produsele aferente - Întreprinderi și profesii nefinanciare desemnate

- Statele membre ar trebui să se asigure că autoritățile competente/organismele de autoreglementare oferă sesiuni de formare și orientări cu privire la factorii de risc, cu un accent specific pe relațiile de afaceri la distanță, intermediarii profesioniști și clienții sau jurisdicțiile offshore și structurile complexe sau fictive.
- Statele membre ar trebui să se asigure că organismele de autoreglementare/autoritățile competente efectuează inspecții tematice cu privire la respectarea cerințelor de identificare a beneficiarilor reali.
- Autoritățile competente/organismele de autoreglementare ar trebui să furnizeze statelor membre rapoarte anuale cu privire la măsurile adoptate pentru a evalua respectarea de către entitățile obligate a obligațiilor lor referitoare la precauția privind clientela, inclusiv cerințele privind beneficiarii reali, rapoartele de tranzacții suspecte și controalele interne.
- Statele membre ar trebui să se asigure că furnizorii de servicii care oferă consultanță întreprinderilor cu privire la structura capitalului, strategia industrială și aspectele conexe, precum și cei care oferă consultanță și servicii referitoare la fuziuni și la achiziția de întreprinderi își respectă obligațiile privind beneficiarii reali.

4.4.4. Sectorul jocurilor de noroc

- Autoritățile competente ar trebui să instituie programe de sensibilizare a operatorilor de jocuri de noroc online cu privire la factorii de risc emergenți care pot afecta vulnerabilitatea sectorului, inclusiv utilizarea de monedă electronică anonimă și de monedă virtuală și apariția operatorilor neautorizați de jocuri de noroc online. Feedbackul de la unitățile de informații financiare în legătură cu calitatea rapoartelor de tranzacții suspecte ar contribui la îmbunătățirea raportării și a utilizării informațiilor furnizate.
- Pe lângă sesiunile de formare, statele membre ar trebui să asigure o pregătire adecvată, cu accent pe evaluările adecvate ale riscurilor asociate produselor/modelelor de afaceri relevante, pentru membrii personalului, coordonatorii funcției de conformitate și comercianții cu amănuntul.

4.4.5. *Colectarea și transferurile de fonduri prin intermediul organizațiilor non-profit*

- Statele membre ar trebui să se asigure că organizațiile non-profit sunt implicate mai mult în evaluările naționale ale riscurilor, în special în ceea ce privește posibilitatea reducerii riscurilor (de-risking) de către instituțiile financiare.
- Statele membre ar trebui să dezvolte programe de informare și de sensibilizare cu privire la riscul de deturnare la care sunt expuse organizațiile non-profit și să le ofere materiale de sensibilizare.

4.4.6. *Fotbalul profesionist, porturile libere, sistemele de acordare a cetățeniei și a dreptului de ședere pentru investitori*

- *Fotbalul profesionist* - statele membre ar trebui să ia în considerare actorii care ar trebui să fie supuși obligației de a raporta tranzacțiile suspecte, precum și cerințele care ar trebui să se aplice pentru controlul și înregistrarea originii titularilor de conturi și a beneficiarilor fondurilor.
- *Porturile libere* - statele membre ar trebui să realizeze audituri independente periodice privind combaterea spălării banilor pentru a evalua conformitatea operatorilor economici din porturile libere convenite și să asigure respectarea adecvată și consecventă a procedurilor în materie de combatere a spălării banilor și de supraveghere deja consacrate prin lege.
- *Sistemele de acordare a cetățeniei și a dreptului de ședere pentru investitori* – statele membre ar trebui să elimine sistemele de acordare a cetățeniei pentru investitori și să evalueze în detaliu riscurile de spălare a banilor și de finanțare a terorismului aferente sistemelor lor de acordare a dreptului de ședere pentru investitori.

5. CONCLUZII

Comisia va continua să monitorizeze punerea în aplicare a recomandărilor din prezenta evaluare supranațională a riscurilor și va prezenta un nou raport, în principiu până în 2024, în lumina modificărilor care ar putea fi introduse în actualul cadru de reglementare al UE. În cadrul acestuia va fi, de asemenea, evaluat modul în care măsurile naționale și cele de la nivelul UE afectează nivelurile de risc.